

- розробка інформаційного та методичного забезпечення;
- доступ до мереж [5].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволило підвищити якість підготовки майбутніх учителів гуманітарних дисциплін за рахунок:

- удосконалення навичок самостійної роботи студентів в інформаційному середовищі;
- формування індивідуальних здібностей;
- забезпечення можливостей приймати неординарні рішення, їх виконувати.

Це сприяло формуванню майбутнього вчителя як особистості, а відповідно підвищенню власної думки про себе, свої здібності, готовності до педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Блажук О. А. Підготовка майбутніх офіцерів-прикордонників до застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у забезпеченні системи зв'язку прикордонних підрозділів: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Олександр Анатолійович Блажук. – Хмельницький, 2012. 172 с
2. Жалдак М. І. Проблема інформатизації навчального процесу в школі і в вузі / Мирослав Іванович Жалдак // Сучасна інформаційна технологія в навчальному процесі: зб. наук. праць. – К.: КДПІ ім. М. Драгоманова, 1991. – 180 с.
3. Олексенко В. М. Ефективні шляхи вдосконалення змісту і форм підготовки спеціалістів ВНЗ / В'ячеслав Михайлович Олексенко // Вища освіта України. – 2004. – №2. С.66-70.
4. Роберт И. В. О понятийном аппарате информатизации образования / Ирэна Веняминовна Роберт // Информатика и образование. – 2002. – №12. С.2-6.
5. Романишина О. Я. Особистісно-орієнтований підхід до формування професійної ідентичності майбутніх вчителів нематематичних спеціальностей засобами інформаційних технологій / Оксана Ярославівна Романишина // Сучасний вимір педагогічних та психологічних наук: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції, 30-31 травня 2014 року, м.Львів. – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2014. С.74-75.
6. Соколова І. В. Інформаційна компетентність вчителя іноземної мови: структура, зміст, критерії, умови формування / Ірина Володимирівна Соколова // Педагогічний процес: теорія і практика: збірник наукових праць. – 2004. – Вип.2. С.209-225.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE У ПІДГОТОВЦІ ТЕХНІКІВ-ТЕХНОЛОГІВ

Романишина Оксана Ярославівна

доктор педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
oksroman@gmail.com

Дундюк Артем Юрійович

аспірант кафедри педагогіки,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
artdy@ukr.net

Середовище Moodle – це відкрита система з ліцензією, яка передбачає безкоштовне використання й має відкритий програмний код. Середовище Moodle

реалізовано у вигляді системи, яка підтримується співтовариством розробників за допомогою сайту, на якому знаходиться документація, інсталяційні пакети останньої версії, а також засоби он-лайн підтримки користувачів і розробників.

Основним засобом в інформаційному середовищі Moodle, призначеним для представлення навчального матеріалу, організації процесу навчання та мережевого спілкування учасників навчального процесу, є поняття дисципліни.

В інформаційному середовищі Moodle нами розроблено та впроваджено в процес підготовки техніків-технологів з навчальної дисципліни «Комп'ютерна техніка та інформаційні технології».

Розроблений навчальний курс має вигляд системи пов'язаних між собою сторінок, переміщення між якими здійснюється за допомогою гіперпосилань (рис. 1). Розміщення навчального матеріалу та доступ до нього відбувається з використанням гіпертекстових технологій та стандартних програмних засобів. Можливості Moodle досить великі й дозволяють розміщувати матеріал будь-яких форматів. Слід відмітити, що дане інформаційне середовище дає можливість постійно оновлювати навчальний матеріал, що є необхідним під час вивчення дисциплін комп'ютерного циклу у зв'язку зі швидкими темпами розвитку ІКТ.

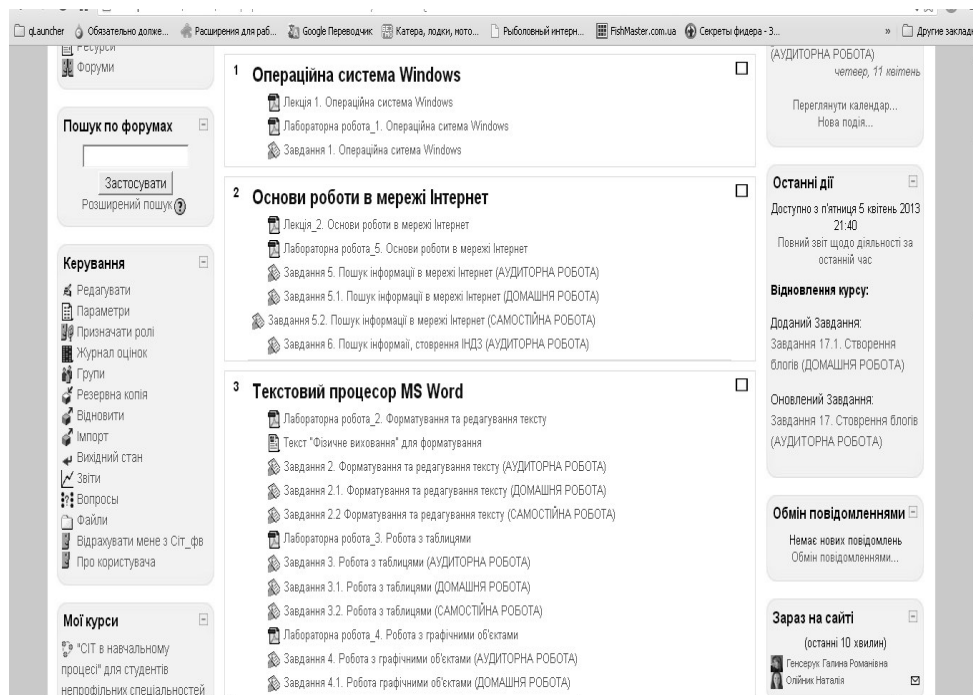

Рис. 1. Структура курсу «Комп'ютерна техніка та інформаційні технології» в інформаційному середовищі Moodle

Під час підготовки та проведення занять з курсу «Комп'ютерна техніка та інформаційні технології» з використанням середовища Moodle застосовуємо такі основні засоби, як: ресурс, лекція, лабораторні роботи, тести, завдання, форум, чат, глосарій та ін. Поєднання різних елементів курсу дозволяє нам організовувати навчальний процес так, щоб форми навчання відповідали цілям і задачам конкретних занять.

Розглянемо детальніше інтерактивні елементи курсу.

Основними інформаційними складовими розробленого нами курсу є лекції та лабораторні роботи. Лекції – ключова інформаційна магістраль у навчальному

процесі, найефективніший спосіб передавання й засвоєння навчальної інформації. Лекції розроблено до кожного тематичного блоку. Лабораторні роботи, які розміщені в курсі, являють собою блок-схему та путівник виконання завдань, запропонованих студентам.

На нашу думку, завдання й тести, створені в середовищі Moodle, є потужним інструментарієм викладача для організації системи контролю знань, яка має забезпечити ефективність контролю шляхом автоматизації процесу проведення контролю та обробки результатів тестування.

Завдання дозволяють викладачеві ставити задачі, які вимагають від студентів підготувати відповідь в електронному вигляді (у будь-якому форматі) і завантажити її на сервер. У системі MOODLE педагог може створювати для студентів завдання, які передбачають відповідь текстом, одним файлом, декількома файлами, поза сайтом. Відповідь текстом передбачає ознайомлення користувача із завданням та висвітлення своєї думки безпосередньо в текстовому полі. Завдання одним файлом та декількома файлами має на меті завантаження користувачем одного або декількох файлів з відповідями. Завдання поза сайтом передбачає безпосереднє спілкування студента та викладача. Під час створення будь-якого завдання викладач може задати інтервал часу, протягом якого роботу можна виконати, вказати кількість спроб і встановити груповий метод для її виконання.

У курсі «Комп'ютерна техніка та інформаційні технології» студентам пропонуються завдання різних типів.

У середовищі MOODLE тести підтримують HTML і рисунки, які імпортуються із зовнішнього текстового файлу. Кількість спроб проходження тестів обмежена. Питання тесту можуть бути закритої форми (множинний вибір), з вибором (правильно / не правильно), на відповідність, потребувати короткої відповіді. Усі питання зберігаються в базі даних у вільному доступі для викладача. На вимогу педагога тести можуть проводитися багаторазово, з показом правильних відповідей.

Глосарій – це інструмент, який дозволяє викладачу та студентам створювати словник означень і понять навчальних тем модуля й курсузагалом. За записами глосарію проводиться пошук, їх можна використовувати в різних режимах. У розробленому нами курсі цей елемент застосовується для створення основного глосарію курсу, який формує викладач та який містить основні поняття і їх означення. Це ті поняття, означення яких студент буде використовувати в процесі вивчення даної навчальної дисципліни.

Одним із важливих компонентів модульної об'єктно-орієнтованої навчальної системи MOODLE є комунікаційний.

Форум – це інтерактивний елемент курсу, який дозволяє у вигляді дискусії, диспуту провести обговорення певної навчальної проблеми та теми, організувавши розподілене в просторі та часі мережеве спілкування учасників навчального процесу.

Існують різні типи форумів: форум викладачів, новини курсів, форум для учасників курсу. Дискусії переглядаються залежно від часу, поточності, викладач має можливість обрати опцію «не приймати відповіді» (форум оголошень), а

також може обмежувати поведінку студентів на форумі, вказавши тип дискусій, що залежить від виду форуму. Форуми зручно використовувати для проведення активних семінарів, консультацій на етапах вивчення теоретичного матеріалу та формування практичних умінь і навичок. Такий вид навчальної діяльності має на меті перевірку здатності студента творчо використовувати отримані знання, уміння та навички в нетипових ситуаціях, а також створювати нові, оригінальні способи та підходи для їх реалізації, що буде сприяти формуванню професійної ідентичності майбутніх учителів високого рівня.

Рис. 2. Форум у курсі «Комп'ютерна техніка та інформаційні технології»

Чат – інтерактивний елемент курсу, що є ефективним засобом мережевого спілкування в режимі реального часу, на відміну від форуму. У курсі «Сучасні інформаційні технології в навчальному процесі» використовуємо чат як навчальний елемент для вирішення різних творчих завдань.

Для реалізації таких положень формуватимемо інформатичну компетентність майбутніх учителів. Цей процес стимулюється ще й тим, що ефективність навчання на сучасному рівні не забезпечується друкованими навчальними засобами. Нині випуск підручників не завжди встигає за попитом на них і змінами, які відбуваються в освітньому просторі. Тому наявність ЕНМК, матеріали якого легко доповнюються, враховують зміни, потреби освіти на сучасний день, забезпечують ефективність розвитку професійного компетентного фахівця. А це впливає на формування професійної ідентичності майбутніх учителів, оскільки надає їм упевненості у своїх знаннях.

Список використаних джерел

1. Болюбаш Н. М. Створення тестів для інформаційно-освітньої системи на базі електронної платформи Moodle: Навчальний посібник / Надія Миколаївна Болюбаш. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2008. – 68 с.
2. Романишина О. Я. Підготовка викладачів до використання інформаційної навчальної системи MOODLE у навчальній діяльності / Оксана Ярославівна Романишина // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вип.25. – Київ-Вінниця: ТОВ "Планер", 2010. – С.481-486.